

Posudek diplomové práce Světlany Belšánové Diktáty na 1. stupni ZŠ

Autorka si pro svou diplomovou práci zvolila didaktické téma zaměřené na využití diktátů v hodinách českého jazyka na 1. stupni základních škol. Stanovuje si dva základní cíle, a sice provést analýzu vybraných učebnic českého jazyka pro 1. stupeň z pohledu zastoupení různých typů diktátů a navrhnout vlastní typy diktátů, jež budou obsahovat motivační hlediska.

Z pohledu těchto cílů je diplomová práce vnitřně kompozičně členěna. V úvodních teoretických kapitolách je velmi podrobně zpracována problematika pravopisu, a to jednak z hlediska typů pravopisu, jednak z hlediska historie vyučování pravopisné problematiky. Diplomantka se zaměřuje také na příčiny a odstraňování pravopisných nedostatků. Ve druhé kapitole teoretické části se autorka věnuje útvaru diktátu (typy diktátů, funkce diktátů, opravy diktátů, hodnocení a klasifikace diktátů aj.). Důležitou částí práce je také kapitola zaměřená na projevy dysortografie. Teoreticky se diplomantka opírá o řadu autorů, zejména však o práce R. Brabcové, M. Čechové, P. Hausera, K. Ondráškové aj.

V úvodní teoretické kapitole prokázala diplomantka nejen velmi dobrou znalost odborné problematiky, ale i schopnost její didaktické aplikace.

Důležitou část práce představuje kapitola nazvaná Empirická část a kapitola zaměřená na vlastní výzkumný vzorek. V první jmenované části prezentuje autorka analýzu vybraných učebnic (nakladatelství Alter, Fraus a Státní pedagogické nakladatelství). V jednotlivých učebnicových řadách uvedených nakladatelství se zaměřuje na počet zařazených diktátů, délku diktátů z hlediska počtu slov, typy diktátů podle obsahu, typy diktátů podle formy, typy diktátů podle způsobu práce s nimi, typy diktátů podle funkce. Celková analýza je pro přehlednost doplněna grafy a tabulkami. Vedle sledovaných učebnic se autorka zaměřuje také na analýzu elektronických zdrojů zaměřených na diktáty. Samostatnou kapitolu věnuje diplomantka vlastnímu výzkumu provedenému v 5. ročnících čtyř základních škol. Vybraní žáci psali dva typy diktátů (klasický a motivační). Na základě dotazníkového šetření byly zjišťovány různé postoje žáků k psaní odlišných typů diktátů. Diplomantka detailně popisuje průběh výzkumu a přikládá výsledky jeho interpretace.

Musím však konstatovat, že se autorka ve své práci nevyhnula některým jazykovým i formálním nedostatkům. Část z nich je spojena s méně obratnou stylizací, příp. nevhodným slovosledem (str. 1, str. 4, str. 48, str. 50, str. 54).

Některé užití jazykové prostředky neodpovídají odbornému funkčnímu stylu, např. formulace na str. 50: „*se nemuselo jednat o jedny a ty samé chyby.*“ Na str. 1 je nevhodně užit tvar zájmena: „*Předkládám zde výsledky mých zjištění z napsaných ...*“. Náležitě by mělo být: *svých zjištění.*

Další skupinu problémů představují formální nedostatky, např. překlepy, nesprávné užívání pomlčky a spojovníku (letopočty je nutno psát s pomlčkou),

chybějící mezera za číslovkou řadovou na str. 15. Diplomantka se nevyhnula ani interpunkčním chybám (např. str. 25, str. 28, str. 42).

Tyto nedostatky však zásadně nesnižují solidní úroveň předložené práce.

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

V Plzni 4. 6. 2017

PhDr. Jana Vaňková
oponentka